

Propozycja Programowa Zdobycy Trefla *edycja 3*

Wstęp

To już trzeci rok trwania propozycji programowej Chorągwi Wielkopolskiej „Zdobycy Trefla”. Jej głównym celem było stworzenie systemu, w którym każda gromada i drużyna działająca w naszej Chorągwi, miała szansę poznać swoich patronów, tj. Powstańców Wielkopolskich.

Wraz z dorastaniem uczestników, zmieniały się także realizowane w ramach propozycji działania. W pierwszym roku propozycje realizowane indywidualnie oraz w szóstkach i zastępach, a sprawozdawane w drużynach przeradzały się w drugoroczne działania, które skupiały się na współpracy w szerszym gronie, tj. szczepach i związkach drużyn poprzez realizację i współpracę w różnych grupach metodycznych. Kontynuując tę dobrą praktykę, finałem dla drużyn i gromad realizujących Propozycję w trzecim roku jest zaplanowanie i zorganizowanie zadania na poziomie hufcowym.

Łatwo dostrzec, że praca z propozycją w każdym następnym roku jej realizacji zwiększa swoje pole działania, zaczynając od zastępów i drużyn poprzez działania międzymetodyczne w szczepach, a kończąc na arenie hufcowej. Dzięki temu rozwiązaniu Propozycja ma szansę samoistnie rozprzestrzeniać się wśród wielkopolskich środowisk, ale także ułatwiać do niej dostęp wszystkim nowym środowiskom chcącym dołączyć do grona Zdobywców Trefla. Jest to narzędzie, którym programowiec hufca jest w stanie samodzielnie i systematycznie pracować z bohaterem Chorągwi.

Zadanie

Drużyny i gromady, które wkraczają w trzeci rok propozycji stają się swego rodzaju „ambasadorami” Trefla. Ich wiedza na temat przebiegu Powstania, kluczowych dla niego wydarzeń oraz bohaterów jest wystarczająca, by przyczynili się do propagowania wiedzy o nim wśród swojego hufcowego środowiska. Moment, w którym dumnie mogą nosić trefle na kołnierzach harcerek i harców mundurów jest początkiem patriotycznych działań, które szerzyć mają wiedzę o tym najważniejszym wydarzeniu historycznym w ich „małych ojczyznach”.

Podstawowym zadaniem drużyn, które realizują propozycję programową, będzie zachęcenie innych drużyn i gromad ze swojego hufca lub hufców ościennych do włączenia się w propozycję programową Zdobywców Trefla lub po prostu wzbogacenia swojej wiedzy o Powstaniu poprzez zrealizowanie wspólnego wydarzenia o charakterze patriotycznym wraz z wszystkimi Drużynami Zdobywców Trefla ze swojego hufca lub związku drużyn.

Współpraca kilku drużyn i jednostek będzie działaniem wymagającym zaangażowania w kilku pionach metodycznych, dobrej koordynacji działań i lidera, który weźmie odpowiedzialność za całe przedsięwzięcie. W wydarzeniu, które może być biwakiem, biegiem patrolowym, festynem czy nawet festiwalem piosenki patriotycznej swoje pole do działania powinna znaleźć każda drużyna czy gromada, która realizuje swój 3 rok pracy z propozycją. O podziale zadań odpowiednich dla każdej metodyki oraz o systemie pracy, który wesprze Was w realizacji tego zadania dowiedziecie się w dalszej części materiału. Zadania z pierwszej i drugiej edycji Zdobywców Trefla oraz gry „Powstanie Wielkopolskie – nasze dziedzictwo” mogą stanowić doskonałe źródło inspiracji podczas tworzenia wizji wydarzenia.

Zadanie krok po kroku

By odpowiednio zrealizować to zadanie, powinno się wykonać kilka niezbędnych kroków, które pomogą nie tylko w zaplanowaniu pracy, ale pokażą kolejność działań, które powinny być wykonane przez uczestników 3 roku. Konieczne jest przygotowanie konspektu wydarzenia z opisem jego celów, podziału zadań organizacyjnych, które będą niezbędne dla pozytywnego zakończenia realizacji oraz złożenia raportu kończącego.

Krok 1 - Zwiad

Pierwszym zadaniem organizatorów jest zorientować się, które z drużyn czy gromad z hufca nie brały jeszcze udziału w żadnej edycji propozycji lub są dopiero na początku pracy z nią. Konieczne jest, by dokonać analizy ich potrzeb i stopnia realizacji Propozycji. Szczególnie ważne jest to w przypadku gromad zuchowych, które podczas tego wydarzenia zrealizować muszą jedno z pięciu zadań opisanych w poniższej broszurze. Warto podczas takiego zwiadu umówić się z drużynowymi gromad, które z zadań będzie mogło zostać zrealizowane podczas wydarzenia. W przypadku niewielkich hufców warto również rozejrzeć się poza jego granicami i znaleźć takie jednostki w swojej okolicy lub zaproponować realizację takiego wydarzenia dla szkół, dzielnic czy małych miejscowości.

Krok 2 - Promocja

Po pierwszych pracach organizacyjnych i uzgodnionej wspólnie wizji przedsięwzięcia warto wypromować wydarzenie na łamach hufca. Przygotowany materiał można wysłać do drużyn, które zostały odszukane w ramach kroku pierwszego, wraz z zaproszeniem na wydarzenie wdrażające do tematyki Trefla. Ważne jest by poinformować drużynowych o celach oraz o programie tego wydarzenia.

Krok 3 - Wydarzenie

Ten krok to zrealizowanie wydarzenia dla swojego hufca, związku drużyn czy lokalnego środowiska działania. Pamiętając o odpowiednim podziale zadań warto zaangażować wszystkich członków drużyn 3-rocznych. Wędrownicy mogą zająć się logistyką oraz formalną częścią zadań, harcerze starsi z powodzeniem mogą przygotować zadania/aktywności podczas wydarzenia oraz zająć się promocją, harcerze mogą opracować mapę trasy czy też przygotować proste zadania/aktywności podczas wydarzenia. Gromady zuchowe mogą zaprojektować dyplomy, własnoręcznie przygotować nagrody lub nauczyć uczestników patriotycznych piosenek.

Krok 4 - Podsumowanie

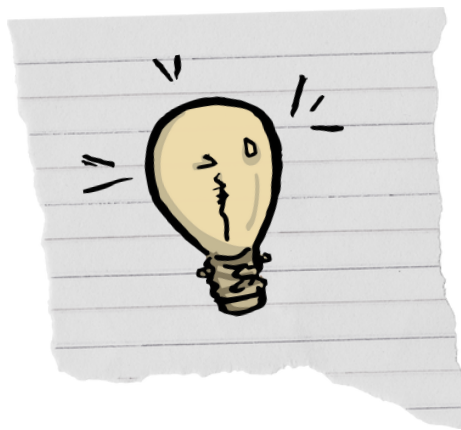
Organizatorzy weryfikują, co wniosło w życie jednostki to przedsięwzięcie, czego nauczyli się uczestnicy, a także ponownie kontaktują się z zaproszonymi jednostkami, żeby dowiedzieć się, na ile udało się zainteresować je tematyką czy nawet zachęcić do samodzielnego zdobywania Trefli. Po podsumowaniu obowiązkowym elementem, które potwierdza zrealizowanie zadania, jest wypełnienie formularza dla roku 3. Ten raport wypełnia tylko lider przedsięwzięcia, uwzględniając w nim drużyny i gromady organizujące wydarzenie oraz drużyny w nim uczestniczące wraz ze stażem udziału w Propozycji. Po załączeniu konspektu wydarzenia i kilku fotografii raport ten weryfikowany jest przez zespół chorągwianych koordynatorów Zdobywców Trefla.

Krok 5 - Złot Drużyn Trefla

Po pozytywnej weryfikacji raportów z realizacji 3 edycji propozycji, otrzymacie zaproszenie na Złot Drużyn Trefla, który odbędzie się w Luboniu k. Poznania w dniach 17-18.02.2023 roku. To właśnie podczas tego wydarzenia wszystkie drużyny, które pozytywnie ukończą realizację propozycji, otrzymają miana Drużyny Zdobywców Trefla oraz biało-czerwone tasiemki noszone pod odznaką Trefla. Złot to także czas zajęć i warsztatów dot. Powstania Wielkopolskiego realizowanych w pionach metodycznych.

Zakończenie pracy z propozycją

Po wykonaniu zadania, wysłaniu raportu oraz pozytywnym jego rozparzeniu wszystkie drużyny, które brały udział w organizacji wydarzenia, otrzymują dożywotni tytuł „Drużyny Zdobywców Trefla” a członkowie tych drużyn i gromad otrzymują prawo do noszenia pod treflem czerwono-białej tasiemki. Wszystkie zdobyte w trakcie realizacji odznaczenia i sprawności są „własnością” zucha, harcerza, harcerza starszego, wędrownika, tj. mają prawo do noszenia go nawet po zmianie przydziału służbowego, a są one potwierdzeniem zdobytej wiedzy na temat Powstania Wielkopolskiego.

Opis zadania w
poszczególnych metodykach

Metodyka zachowa

Drogie Zuchmistrzynie! Drodzy Zuchmistrzowie!

Przed Wami kolejne wyzwania do podjęcia w Waszych gromadach w ramach realizacji propozycji programowej "Zdobycy Trefla". Kolejna edycja skupia się na wyjściu z działaniem na poziom hufca. Ze względu na specyfikę metodyki nie wymagamy jednak organizacji dużego projektu czy wydarzenia, lecz włączenie się innych gromad lub drużyn z hufca w jedno z zaproponowanych przez nas działań.

W Wasze ręce oddajemy przygotowane zadania, a wraz z nimi informacje organizacyjne:

1. Zadania przygotowane są w oparciu o 5 sfer rozwoju: fizyczny, społeczny, duchowy, emocjonalny oraz intelektualny. Do każdej sfery proponowane są trzy ścieżki realizacji: powstańcza, bajkowa i własny pomysł - działanie wymyślone przez Was rozwijające zuchy w ramach konkretnego obszaru.
2. Jako kadra gromady sami wybieracie, którą ze ścieżek z danej sfery rozwoju będziecie realizować. Możecie mieszać rodzaje ścieżek, jednak w czasie realizacji propozycji w roku 3 wykonać musicie zadania z każdej sfery rozwoju co najmniej jedną ścieżką.
3. **Pamiętajcie, by jedną ze sfer rozwoju zrealizować poprzez włączenie się w wydarzenie na poziomie hufca z innymi drużynami Zdobywców Trefla.**
4. Wszystkich pięć zadań opublikowane są całościowo, jednak to od Was zależeć będzie kolejność ich realizacji.
5. Zależy nam na pracy ciągłej z propozycją, dlatego raporty ze zrealizowanych zadań przyjmować będziemy na bieżąco do dnia:

1. 15.12.2022 r.
2. 29.12.2022 r.
3. 8.01.2023 r.
4. 15.01.2023 r.
5. 22.01.2023 r.

Raporty będzie mogła wysłać osoba odpowiedzialna za realizację propozycji w gromadzie za pośrednictwem tego samego formularza - jeden raport to jedno zadanie.

Formularz - raporty zadań

Zadania wg. sfer rozwoju

Fizyczny:

- POWSTAŃCZY - przełajowy tor szkoleniowy dla Powstańców Wielkopolskich
- BAJKOWY - układ choreograficzny do fragmentu piosenki z "Alicji w Krainie Czarów" - [link](#)
- WŁASNY POMYSŁ

Spółeczny:

- POWSTAŃCZY - obchody / akcja uświadamiająca (pożyteczne prace związane z rocznicą Powstania Wielkopolskiego)
- BAJKOWY - Treflowy Turniej Gier Karcianych organizowany razem z inną gromadą z regionu
- WŁASNY POMYSŁ

Duchowy:

- POWSTAŃCZY - nauka powstańczej piosenki, na podstawie której kadra przeprowadzi rozmowę o wartościach, którymi kierowali się Powstańcy Wielkopolscy
- BAJKOWY - przygotowanie kart i przeprowadzenie kalamburów słownych nt. wartości np.: prawda, dobro, szacunek...
- WŁASNY POMYSŁ

Emocjonalny:

- POWSTAŃCZY - wywiady z ludźmi z okolicy – co czuliby, gdyby mieli uczestniczyć w Powstaniu Wielkopolskim
- BAJKOWY - stworzenie bohatera - zawiązanie trefla ze sznurka lub szmatki, doszycie buzi i oczek. Wymyślenie bajki z jego udziałem opowiadającej o emocjach, jakie przeżywa.
- WŁASNY POMYSŁ

Intelektualny:

- POWSTAŃCZY - zuchy w szóstkach „przerysowują” obrazy dowolną techniką / wymyślają scenkę, a następnie przedstawiają pozostałym szóstkom, jakie wydarzenia są na nich uwiecznione. Kadra uszczegóławia omawiane wydarzenia historyczne mające miejsce podczas Powstania Wielkopolskiego - [link](#)
- BAJKOWY - tworzenie szóstkami puzzli przedstawiających po jednym punkcie z Prawa Zucha i przekazanie innej szóstce do ułożenia (Puzzle --> nawiązanie do wydawnictwa Trefl)
- WŁASNY POMYSŁ

Punktacja

Referat dzień po terminie nadsyłania raportów publikuje na swoim fanpage'u statystyki dot. zrealizowanych zadań podzielone na regiony (klasyfikacja ilościowa).

Np. w regionie czerwonym łącznie wykonano 20 zadań, w żółtym 5, zielonym 10, a niebieskim 12. Regiony otrzymują tyle punktów, ile zrealizowanych zadań. Po kolejnych raportach punkty są dodawane do puli.

Nagroda

W wygranym regionie Referat Zuchowy Chorągwi Wielkopolskiej przeprowadzi - dla co najmniej dwóch gromad - zbiórkę dla zuchów / zajęcia dla kadry lub wesprze programowo biwak integracyjny. Gromady te powinny należeć do różnych hufców danego regionu.

Instrumenty metodyczne

Tropy

Zuchowe tropy dzielą się na siedem ścieżek tematycznych, więc w zależności od form pracy wykorzystanych przez Was w ramach realizacji propozycji, tak naprawdę zależy, które z tych zespołowych instrumentów zrealizujecie. Może okazać się, że realizując jakieś przedstawienie o charakterze powstańczym zrealizujecie jedno z zadań wynikających z tropu zawartego w obszarze artystycznym. Spośród wszystkich proponowanych tropów zuchowych warto szczególną uwagę zwrócić na trop:

- „Znawcy/Znawczynie regionu” (ścieżka tropów obywatelskich)
- „Żołnierze/Żołnierki” (ścieżka tropów zawodowych).

Sprawności

Podobnie, jak w przypadku tropów, kwestia doboru zadań proponowanych w propozycji, pozwoli na zrealizowanie wielu zadań wynikających z prób na sprawności. Spośród wszystkich proponowanych sprawności zuchowych warto szczególną uwagę zwrócić na:

- „Młody patriota/Młoda patriotka” (kategoria sprawności społeczno-obywatelskich).

Gwiazdki

Zdobywanie gwiazdek zuchowych jest procesem indywidualnym, ale realizowanym w trakcie całorocznej pracy gromady. W całym procesie ich zdobywania widzimy dwie przestrzenie na ewentualne wykorzystanie zadań realizowanych w ramach propozycji.

- Zuch zdobywający poszczególną gwiazdkę może zaznaczyć w swojej książeczce zuchowej wszelkie wyjazdy, wyprawy czy wyjścia związane z realizacją propozycji, takie jak muzea, pomniki czy miejsca pamięci.
- Zuchowe zadania indywidualne to też obszar, w którym mogą się znaleźć zadania wpływające na rozwój duchowy czy emocjonalny zucha, oparte o Prawo Zucha czy idee konkretnej gwiazdki, a jednocześnie realizujące zadania wynikające z naszej propozycji.

TEKA DRUŻYNOWEGO „Nie należy dłużej czekać. Skauci w Powstaniu Wielkopolskim”

W celu pielęgnowania, usystematyzowania i zwiększenia dostępności do materiałów programowych związanych z pracą z bohaterem chorągwi powstał materiał, który zawiera specjalne sprawności i tropy, scenariusze i konspekty zbiórek gotowe do wykorzystania przez drużynowych w pracy wychowawczej związanej z Powstaniem Wielkopolskim. Warto zainspirować się tym materiałem, a w szczególności kilkoma jego składowymi elementami.

Trop zuchowy „Mali Powstańcy Wielkopolscy”

Trop dedykowany do pracy zespołowej w gromadach zuchowych w tematyce wprowadzenia w historię Powstania Wielkopolskiego. Poprzez zabawę zuchy rozwijają swoją spostrzegawczość czy zaradność, które charakteryzowały powstańców, a są pożądane również we współczesnym świecie. Zawiera zadania oraz propozycje sprawności możliwych do zdobycia przy okazji realizowania tropu.

Opis i wymagania znajdziesz w załączniku na końcu broszury

Metodyka harcerska

Drodzy Drużynowi!

Wydarzenie na poziomie hufcowym dla drużyn harcerskich jest na pewno wyzwaniem, stąd też trochę inaczej na to patrzymy. Mamy nadzieję, że większości z was uda się doprowadzić wasze drużyny do zdobycia miana drużyny "ZDOBYWCÓW TREFLA"

Stąd dajemy wam gotowe cztery zadania do wykonania:

- Opracujcie mapę wydarzenia/schemat.
- przygotujcie 3 QR kody, dzięki którym uczestnicy wydarzenia będą mogli zapoznać się z historią wydarzenia np. ważne wydarzenia, biografia bohatera. Warto to przygotować w taki sposób by kody były dostępne w przestrzeni publicznej przez na przykład tydzień.
- Przygotujcie kotyliony powstańcze dla uczestników waszego wydarzenia.
- Pamiętajcie o przygotowaniu plakatu promującego wydarzenie.

Trzymamy za was kciuki!

Instrumenty metodyczne

Stopnie

Stopnie harcerskie, czyli młodzik/ochotniczka lub wywiadowca/tropicielka w swojej idei kładą nacisk na poznanie zwyczajów, obrzędowości swojej drużyny i środowiska. Jednak nic nie stoi na przeszkodzie, by działania związane z realizacją propozycji były odniesieniem do poszukiwania bohaterów, zwłaszcza w środowisku lokalnym, którzy są istotnymi drogowskazami dla naszych harcerzy. Z idei obu tych stopni wynika, że harcerz ma być coraz lepszy w każdej dziedzinie, rozwijać swoje zainteresowania, mieć coraz bardziej realny wpływ na pracę całego zastępu. Może właśnie działania o tematyce powstańczej będą obszarem, w którym nasz harcerz będzie chciał się rozwijać. A doskonałym obszarem sprawdzenia się będzie na przykład służba indywidualna czy służba podjęta przez cały zastęp.

Sprawności

Z uwagi na charakter tego instrumentu musimy pozwolić na rozwijanie indywidualnych umiejętności naszych podopiecznych, wybór sprawności ma być dobrowolnym wyborem harcerza. Jednak jako kreatorzy życia harcerskiego naszych podopiecznych możemy, znając potrzeby naszego harcerza, możemy pokierować tematycznie pracą naszej jednostki w kierunku Powstania Wielkopolskiego, zwłaszcza nakierowanego na „Małą Ojczyznę”. W jego indywidualnej próbie na sprawność znaleźć przestrzeń na zadania związane z realizacją propozycji. Tematyka powstańcza najlepiej wpisuje się w zdobywanie sprawności na poziomie jedno- i dwugwiazdkowym:

- „Obywatel/Obywatelka” (ścieżka sprawności społecznych i religijnych)
- „Badacz/Badaczka” (ścieżka sprawności naukowych).

Tropy

Mają to być samodzielne działania podjęte i poczynione przez zastęp pod przywództwem zastępowego. Ważny jest wybór ścieżki tematycznej tropu, a następnie wybranie przykładowego tropu lub stworzenie przez zastęp samodzielnego tropu w tym zakresie tematycznym. Warto, żeby zastępowy znał kierunek, w którym mógłby z zastępem podążać, dlatego w tematyce propozycji proponujemy poniższe ścieżki tropów harcerskich:

- „Bohaterowie na co dzień” (ścieżka „Inicjatywa”) - zastęp może poczynić pomoc wolontariacką względem jakiegoś lokalnego bohatera powstania, miejsca związanego z tematyką powstańczą czy objęcia opieką/służbą miejsc i osób związanych z powstaniem.

- „Członkowie harcerskiej i skautowej drużyny” (ścieżka „Braterstwo”) - po przeprowadzeniu zwiadu dotyczącego chęci współpracy czy nawiązania kontaktu z innym środowiskiem można nakierować taką współpracę na przykład z innym środowiskiem realizującym propozycję treflową i wtedy w okresie około powstańczym wymienić się kartkami, życzeniami czy efektami pracy związanymi z tematem Powstania Wielkopolskiego.
- „Tropiciele historii” (ścieżka „Ojczyzna”) - realizacja propozycji idealnie wpisuje się w realizację tego tropu, ponieważ trop przeprowadzony przez zastęp może zostać częścią składową całego wydarzenia związanego z trzecią edycją propozycji treflowej.

Wyzwania

Z racji na emocjonalno-duchowy wymiar tego instrumentu drużynowy może, co najwyżej w rozmowie z harcerzem zobrazować pożądane lub niepożądane cechy charakteru, do których ma dążyć lub nad którymi ma pracować osoba realizująca dane wyzwanie. Wtedy warto przytoczyć życiorys wybranego powstańca, co daje realne odniesienie istoty rozwoju indywidualnego w odniesieniu do człowieka jako członka większej wspólnoty.

TEKA DRUŻYNOWEGO „Nie należy dłużej czekać. Skauci w Powstaniu Wielkopolskim”

W celu pielęgnowania, usystematyzowania i zwiększenia dostępności do materiałów programowych związanych z pracą z bohaterem chorągwi powstał materiał, który zawiera specjalne sprawności i tropy, scenariusze i konspekty zbiórek gotowe do wykorzystania przez drużynowych w pracy wychowawczej związanej z Powstaniem Wielkopolskim. Warto zainspirować się tym materiałem, a w szczególności kilkoma jego składowymi elementami.

Trop harcerski „Strażnicy pamięci Powstania Wielkopolskiego”

Trop wpisuje się tematykę ścieżki „Ojczyzna”. Polega na zaplanowaniu, przeprowadzeniu i podsumowaniu zadania zespołowego, które ma upamiętnić rocznicę Powstania Wielkopolskiego w środowisku lokalnym.

Opis i wymagania znajdziesz w załączniku na końcu broszury

Metodyka starszoharcerska

Drodzy Drużynowi!

Wskazówki dla harcerzy

Realizacja wydarzenia na poziomie hufcowym jest ogromnym wyzwaniem i na początku może się Wam wydawać, że trudno będzie mu podołać. Wierzymy jednak, że dzięki wiedzy uzyskanej podczas poprzednich dwóch lat realizacji propozycji „Zdobycy Trefla”, uda Wam się zaproponować coś naprawdę niezwykłego!

Przygotowaliśmy dla Was kilka wskazówek, które mogą usprawnić Wasze działania:

- Zaczynajcie od wspólnego określenia najważniejszych celów wydarzenia – Co tak naprawdę chcecie wnieść? Jaki efekt Was usatysfakcjonuje?
- Przeprowadźcie w gronie drużyny burzę mózgów - zapiszcie nawet najbardziej abstrakcyjne pomysły, potem przyjdzie czas na weryfikację, co najlepiej odpowiada na postawione cele, a przy tym jest dla Was realne.
- Jeżeli w hufcu więcej drużyn realizuje „Zdobyców Trefla” trzeci rok, zorganizujcie spotkanie przedstawicieli tych drużyn, żeby zderzyć ze sobą wypracowane propozycje i wypracować wspólną wizję. Jeśli jest taka potrzeba, rozdzielcie poszczególne obszary organizacji pomiędzy jednostki.
- W gronie drużyny wypiszcie zadania do wykonania i rozdzielcie je pomiędzy zastępy. Weźcie przy tym pod uwagę umiejętności i zainteresowania poszczególnych członków. Pamiętajcie, że niektórymi sprawami (takimi jak kontakt z władzami miasta/gminy, rozliczenie...) powinni zająć się instruktorzy!
- Czas przystąpić do realizacji! W zależności od tego, ile zadań przypadnie na dany zastęp, spróbujcie połączyć przygotowania do waszego hufcowego wydarzenia ze zdobywaniem tropu ze ścieżki OJCZYŻNA.

Instrumenty metodyczne

Naramiennik

W indywidualnej próbie harcerza starszego idealnym miejscem na realizację propozycji jest realizacja zadania z zakresu nowej dziedziny zainteresowań czy aktywności np. lokalnej historii.

Stopnie

Harcerz starszy w próbie na stopień odkrywcy/pionierki czy ćwika/samarytanki ma wykazać się już poszukiwaniem konkretnych wartości i postępowaniem zgodnym z przyjętymi wartościami. Chce zmieniać świat i zacząć podejmować służbę. Tematyka powstańcza, przykład bohaterów i osób powstańców może być doskonałym odniesieniem. Być może podjęta praca z propozycją stanie się doskonałą okazją do realizowania zadań związanych z próbą na kolejny stopień, wystarczy garść inspiracji i zadania podejmowane w ramach zbiórek drużyny czy zastępu.

Sprawności

Z uwagi na charakter tego instrumentu musimy pozwolić na rozwijanie indywidualnych umiejętności naszych podopiecznych, wybór sprawności ma być dobrowolnym wyborem harcerza starszego. W jego indywidualnej próbie na sprawność można wskazać jedynie przestrzeń na zadania związane z realizacją propozycji. Tematyka powstańcza najlepiej wpisuje się w zdobywanie sprawności na poziomie trzy- i czterogwiazdkowym:

- „Obywatel/Obywatelka” (ścieżka sprawności społecznych i religijnych)
- „Badacz/Badaczka” (ścieżka sprawności naukowych).

Tropy

Trzecia edycja treflowej propozycji to stworzenie wspólnego wydarzenia, podjęcie inicjatywy w jednym środowisku. Do przygotowania takiego wydarzenia potrzebne są przygotowania i poczynienie małych kroków. Samodzielna działalność zastępu starszoharcerskiego poprzez realizację tropów to idealny początek do wspólnego przedsięwzięcia. Oto kilka przykładowych tropów, które mogą zainspirować zastęp harcerzy starszych do realizowania tematyki powstańczej:

- „Czas bohaterów” (ścieżka „Inicjatywa”) - idealnie wpisuje się w nawiązanie kontaktu z osobami związanymi z Powstaniem Wielkopolskim, upamiętnieniem zasłużonych lub krewnych bohaterów tego powstania, być może to ostatnia okazja do tego, by poznać bohatera lub usłyszeć o nim z ust osób najbliższych, pasjonatów.

- „Moje wsparcie się liczy” (ścieżka „Inicjatywa”) - przełożenie własnych zdolności na dobro ogółu, być może indywidualne zdolności członków zastępu przełożą się na sukces całego przedsięwzięcia mającego uczcić i wypromować w środowisku lokalnym Powstanie Wielkopolskie. Jest to też doskonała okazja do pozyskania partnerów wspierających wydarzenie.
- „Zmień swoje otoczenie” (ścieżka „Inicjatywa”) - biorąc pod uwagę potrzeby środowiska lokalnego można stworzyć pole służby, może być to opieka nad miejscem pamięci lub przekształceniem Waszego przedsięwzięcia powstańczego w cykliczną imprezę lokalną.
- „Lokalny przewodnik po Małej Ojczyźnie” (ścieżka „Ojczyzna”) - wyszukanie miejsc i postaci lokalnie związanych z powstaniem może być zaczątkiem działalności celebrującej historyczną wartość miejscowości w odniesieniu do Powstania Wielkopolskiego.
- „Piękne polskie miasta” (ścieżka „Ojczyzna”) - odkrycie nowego miasta lub poznanie na nowo znajomej już miejscowości z perspektywy historycznego znaczenia w Powstaniu Wielkopolskim.

Wyzwania

Z racji na emocjonalno-duchowy wymiar tego instrumentu drużynowy może, co najwyżej w rozmowie z harcerzem zobrazować pożądane lub niepożądane cechy charakteru, do których ma dążyć lub nad którymi ma pracować osoba realizująca dane wyzwanie. Wtedy warto przytoczyć życiorys wybranego powstańca, co daje realne odniesienie istoty rozwoju indywidualnego w odniesieniu do człowieka jako członka większej wspólnoty.

TEKA DRUŻYNOWEGO „Nie należy dłużej czekać. Skauci w Powstaniu Wielkopolskim”

W celu pielęgnowania, usystematyzowania i zwiększenia dostępności do materiałów programowych związanych z pracą z bohaterem chorągwi powstał materiał, który zawiera specjalne sprawności i tropy, scenariusze i konspekty zbiorów gotowe do wykorzystania przez drużynowych w pracy wychowawczej związanej z Powstaniem Wielkopolskim. Warto zainspirować się tym materiałem, a w szczególności kilkoma jego składowymi elementami.

Trop starszoharcerski „Niezapomniani bohaterowie”

Trop wpisuje się tematykę ścieżki „Ojczyzna”. Jak sama nazwa wskazuje, ma zwrócić szczególną uwagę zastępu starszoharcerskiego na wyszukanie i upamiętnienie w odpowiedniej formie udziału lokalnych bohaterów powstania.

Opis i wymagania znajdziesz w załączniku na końcu broszury

Metodyka wędrownicza

Drogie wędrowniczki i drodzy wędrownicy!

Drogie wędrowniczki i drodzy wędrownicy!

Przed Wami ostatnia edycja „Zdobycy Trefla”, w której chcielibyśmy położyć nacisk na współpracę z innymi jednostkami Waszego hufca. Przede wszystkim tymi, które również realizują propozycję, ale oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, byście do realizacji tego zadania włączyli również te jednostki, które dotychczas się nie angażowały. Może teraz będzie dobra okazja, by to zmienić?

Co musicie zrealizować w tym roku?

Zorganizujcie przedsięwzięcie o charakterze patriotycznym promującym historię Powstania Wielkopolskiego. Zarówno formę, jak i grupę docelową pozostawiamy Wam. Ważne jest, abyście przy realizacji tego zadania wyszli poza swoją drużynę i zaangażowali się „ponadjednostkowo”! To od Was zależy, czy chcecie zadziałać harcersko i lokalnie stworzyć wydarzenie dla szczerpu lub hufca czy też wyjść trochę szerzej z inicjatywą do Waszej gminy lub powiatu! Możecie zorganizować apel pamięci, happening lub flash mob, grę miejską czy terenową, questing, LARPa, koncert czy też stworzyć sztukę teatralną lub nawet film krótkometrażowy.

Oto kilka wskazówek od nas, jak możecie się za to zabrać:

- Jeśli to Wasz pierwszy rok zdobywania trefli – zorientujcie się, jak wyglądała sytuacja Powstania na Waszym terenie. Jeśli to kolejny rok pracy – ten krok powinniście mieć już za sobą.
- Skoro będziecie współpracować z innymi jednostkami, zaproście ich do wspólnego działania i zorientujcie się, jakimi zasobami (w tym ludzkimi) wspólnie dysponujecie.
- Przeprowadźcie burzę mózgow – to jest ten moment, w którym nie ograniczacie się i spisujecie wszystkie pomysły na realizację przedsięwzięcia, nawet te najmniej realne!
- Pamiętajcie, że Waszym celem jest promowanie historii Powstania Wielkopolskiego. Dlatego przefiltrujcie Wasze pomysły i wybierzcie formę, która pomoże Wam zorganizować przedsięwzięcie o patriotycznym charakterze.
- Macie cel, są pomysły, jest wybrana forma, pora wySMARTować Wasze zadanie, rozpiąć je na mniejsze etapy i sprawdzić, na ile jesteście w stanie je zrealizować.
- Same etapy realizacji zadania nie wystarczą – czas przekuć je w konkretny plan. Waszą listę zadań rozpiszcie w czasie, wybierzcie liderów odpowiedzialnych za poszczególne obszary (np. promocja) oraz osoby odpowiedzialne za realizację konkretnych zadań. Ważne! Pamiętajcie, aby realizacja planu uwzględniała także pozostałe drużyny, z którymi współpracujecie!

- Zadbajcie o pozyskanie funduszy, odpowiednią promocję, dobrą energię przy organizacji przedsięwzięcia i o motywację wszystkich zaangażowanych.
- Pamiętajcie o ewaluacji swoich działań i podsumowaniu przedsięwzięcia, a także o przesłaniu nam raportu!

Instrumenty metodyczne

Naramiennik

W indywidualnej próbie wędrownika, skonstruowanej w porozumieniu z opiekunem, idealnym miejscem na realizację propozycji jest realizacja zadania o charakterze wyczynu.

Stopnie

Wędrownik w próbie na stopień harcerza orlego/harcerki orlej czy harcerza Rzeczypospolitej/harcerki Rzeczypospolitej ma wykazać się nie tylko świadomym budowaniem własnej osobowości, ale również swoim realnym zaangażowaniem w budowanie otaczającego go świata, odnalezienia pola służby i rzetelnego wkładu w realizację tej służby. Być może podjęcie pola służby będzie odnosiło się, w jakimś zakresie do tematyki powstańczej lub poznanie tej tematyki będzie wyjściową do realizacji w zakresie odkrywania dziedzictwa narodowego i zaangażowanie w piastowanie pamięci historycznej swojego kraju lub Małej Ojczyzny.

Sprawności

Z uwagi charakter tego instrumentu musimy pozwolić na rozwijanie indywidualnych umiejętności wędrowników, wybór sprawności ma być dobrowolnym wyborem wędrownika. W jego indywidualnej próbie na sprawność można wskazać jedynie przestrzeń na zadania związane z realizacją propozycji. Tematyka powstańcza najlepiej wpisuje się w zdobywanie sprawności na poziomie trzy- i czterogwiazdkowym:

- „Obywatel/Obywatelka” (ścieżka sprawności społecznych i religijnych)
- „Badacz/Badaczka” (ścieżka sprawności naukowych).

Tropy

Trzecia edycja treflowej propozycji to stworzenie wspólnego wydarzenia, podjęcie inicjatywy w jednym środowisku. Do przygotowania takiego wydarzenia potrzebne są przygotowania i poczynienie małych kroków. Postawienie sobie przez drużynę wędrowniczą lub jej część zadania zespołowego w postaci tropów to idealny początek do wspólnego przedsięwzięcia. Oto kilka przykładowych tropów, które mogą zainspirować wędrowników do realizowania tematyki powstańczej:

- „Dbanie o więzi międzypokoleniowe” (ścieżka „Braterstwo”) - przygotowanie przedsięwzięcia o tematyce powstańczej jako doskonałego miejsca do wymiany doświadczeń i spotkania międzypokoleniowego.
- „Badanie i propagowanie historii” (ścieżka „Ojczyzna”) - rola wędrowników jako badaczy historii powstańczej w swoim regionie i dbanie o jej kultywowanie.

Wyzwania

Z racji na emocjonalno-duchowy wymiar tego instrumentu drużynowy może, co najwyżej w rozmowie z harcerzem zobrazować pożądane lub niepożądane cechy charakteru, do których ma dążyć lub nad którymi ma pracować osoba realizująca dane wyzwanie. Wtedy warto przytoczyć życiorys wybranego powstańca, co daje realne odniesienie istoty rozwoju indywidualnego w odniesieniu do człowieka jako członka większej wspólnoty.

TEKA DRUŻYNOWEGO „Nie należy dłużej czekać. Skauci w Powstaniu Wielkopolskim”

W celu pielęgnowania, usystematyzowania i zwiększenia dostępności do materiałów programowych związanych z pracą z bohaterem chorągwi powstał materiał, który zawiera specjalne sprawności i tropy, scenariusze i konspekty zbiórek gotowe do wykorzystania przez drużynowych w pracy wychowawczej związanej z Powstaniem Wielkopolskim. Warto zainspirować się tym materiałem, a w szczególności kilkoma jego składowymi elementami.

Trop wędrowniczy „Nie należy dłużej czekać, czyli uczymy się, bawiąc oraz bawimy się, ucząc”

Trop wpisuje się tematykę ścieżki „Ojczyzna”. Polega na przeprowadzeniu zadania lub projektu o charakterze edukacyjnym w zakresie tematyki Powstania Wielkopolskiego. Odbiorcami wytworu lub przedsięwzięcia w ramach tego zadania edukacyjnego mają być dzieci i młodzież, którzy poprzez zabawę mogą się czegoś nauczyć.

Odznaka „Harcerska Służba Wielkopolsce”

To odznaka chorągwiarna, którą mogą zdobyć harcerze, harcerze starsi i wędrownicy Chorągwi Wielkopolskiej, którzy złożyli Przyrzeczenie Harcerskie i zrealizują zadania wynikające z próby odznaki.

Opis i wymagania znajdziesz w załączniku na końcu broszury

Regulamin

1. W realizacji edycji 3 Propozycji Programowej biorą udział zuchy, harcerze, harcerze starsi, wędrownicy, którzy pracują trzeci rok. Ubiegają się o zdobycie miana DRUŻYNY ZDOBYWCÓW TREFLA.
2. Trzeci rok pracy z treflem jest wyjątkowym czasem. Chcielibyśmy "obudzić" jednostki, które z jakiegoś powodu zaniechały pracy z PPZT. Dopuszcza się wejście do realizacji propozycji środowiska, które miały roczną przerwę. Na przykład zrealizowały pierwszy rok i z jakiegoś powodu nie ukończyły drugiego. Takie środowiska w ramach 3 edycji mogą włączyć się do niej ponownie – to będzie dla nich możliwość kontynuacji drugiego roku, ale przy współpracy z środowiskami realizując wspólnie zadania 3 edycji. TAKIE SYTUACJE NALEŻY UPRZEDNIO ZGŁOSIĆ INDYWIDUALNIE u koordynatorów PPZT.
3. Trzecia edycja propozycji jest realizowana w nieco krótszym czasie niż w poprzednich latach. Powodem tego jest organizacja Zlotu Drużyn Zdobywców Trefla w terminie 17-18.02.2023.
4. Raport. Wyznaczony koordynator z Hufca zobowiązany jest do wysłania w określonym czasie jednego wspólnego raportu (dotyczącego realizacji tylko wspólnego zadania dedykowanego tej edycji). Wyjątek stanowią tu gromady zuchowe, które raportują swoje zadania według oddzielnego harmonogramu.

5. **Link do raportu - [link](#)**

6. Terminy realizacji PPZT edycja 3

- 09.12.2022 – start realizacji w środowiskach
- 15.01.2023 – zakończenie realizacji w środowiskach
- Do 22.01.2023 – środowiska przesyłają raport
- Do 28.01.2023 – zakończenie weryfikacji
- 17-18.02.2023 - Zlot Drużyn Trefla

Drużyny I i II roczne - wskazówki

Jako drużyny, który dopiero chce dołączyć do realizacji Propozycji możesz zrobić to na dwa sposoby.

Zrealizuj propozycję według wymagań z edycji 1 - [link Edycja 1](#), zgłoś się za [pomocą linku do zgłoszeń](#) oraz złóż raport do 22 lutego 2023 - [link raport](#)

Jako drużyny możesz podjąć wyzwanie i włączyć się z drużyną w realizację przedsięwzięcia na szczeblu hufca w ramach realizacji edycji 3, która dla Ciebie będzie pierwszą. W takim przypadku zadбай, o to , aby część wykonywanych przez Was zadań w ramach organizacji wspólnej hufcowej inicjatywy znalazła się w zbiorczym raporcie hufca . ZGŁOŚ SIĘ DO KOORDYNATORA WYZNACZONEGO W TWOIM HUFCU.

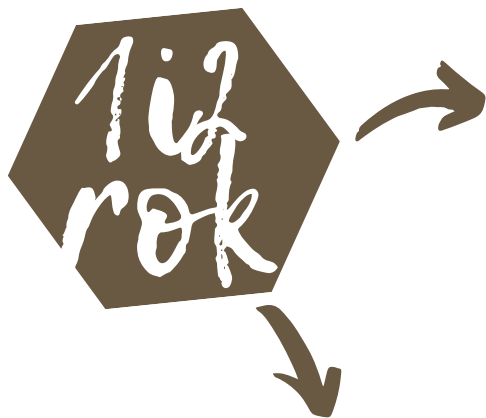
Jako drużyny, który realizuje rok drugi propozycji lub miał przerwę w jej realizacji możesz z nią pracować na dwa sposoby.

Zrealizuj propozycję według wymagań z edycji 2 - [link Edycja 2](#), zgłoś się za [pomocą linku do zgłoszeń](#) oraz złóż raport do 22 lutego 2023 - [link raport](#)

Jako drużyny możesz podjąć wyzwanie i włączyć się z drużyną w realizację przedsięwzięcia na szczeblu hufca w ramach realizacji edycji 3, która dla Ciebie będzie drugą. W takim przypadku zadбай, o to , aby część wykonywanych przez Was zadań w ramach organizacji wspólnej hufcowej inicjatywy znalazła się w zbiorczym raporcie hufca. ZGŁOŚ SIĘ DO KOORDYNATORA WYZNACZONEGO W TWOIM HUFCU.

Jeśli jesteś drużynowym jednostki, która w swoich szeregach ma harcerzy realizujących zadania ze "Zdobywców Trefla" z edycji 1 i 2 możesz pracować z nimi na dwa sposoby.

- skorzystaj z dostępnych materiałów przeznaczonych dla tych edycji, **Edycja 1** lub **Edycja 2**
- zgłoś się za **pomocą linku**
- pamiętaj, że nikt nie zna lepiej Twoich harcerzy niż Ty sam. Dostosuj realizację zadań w taki sposób, aby było to atrakcyjne dla uczestników na każdym etapie pracy z bohaterem,
- złóż raport do 22 lutego 2023 - **link raport ROK 1**
link raport ROK 2

Jako drużynowy możesz podjąć wyzwanie i włączyć się z drużyną w realizację przedsięwzięcia na szczeblu hufca w ramach realizacji edycji 3, która dla Ciebie będzie pierwszą lub drugą. W takim przypadku zadbaj, o to, aby część wykonywanych przez Was zadań w ramach organizacji wspólnej hufcowej inicjatywy znalazła się w zbiorczym raporcie hufca. ZGŁOŚ SIĘ DO KOORDYNATORA WYZNACZONEGO W TWOIM HUFCU.

Drużynowy, który w szeregach swojej drużyny ma harcerzy, którzy są na różnym etapie realizacji propozycji, musi pamiętać, że to ona/on staje się moderatorem pracy oraz decyduje o najlepszej formie realizacji propozycji z drużyną.

W razie wątpliwości zapraszamy do konsultacji swojego pomysłu z zespołem "Zdobywców Trefla".

Uwaga!

W broszurze 1 i 2 daty zawarte w regulaminach mogą różnić się od tych obowiązujących w tym roku.

Oto daty obowiązujące w tegorocznej edycji "Zdobywców Trefla":

09.12.2022 – start realizacji w środowiskach

15.01.2023 – zakończenie realizacji w środowiskach

Do 22.01.2023 – środowiska przesyłają raport

Do 28.01.2023 – zakończenie weryfikacji

17-18.02.2023 - Zlot Drużyn Trefla

ZAKOŃCZENIE PRACY Z PROPOZYCJĄ

Po trzech latach pracy jednostki z Propozycją Programową "Zdobycy Trefla" wszystkie zuchy, harcerze, harcerze starsi i wędrownicy oraz ich kadra instruktorska zapoznali się z historią Powstania Wielkopolskiego. Dzięki tej systematycznej pracy, nie tylko poznali przebieg Powstania, ale także biografie postaci dla niego istotnych. Biorą aktywny udział w życiu swoich lokalnych społeczności poprzez uczestnictwo w wydarzeniach upamiętniających jego przebieg lub sami je organizują.

To właśnie te jednostki po zakończeniu swojej trzyletniej przygody ze "Zdobycami Trefla" otrzymują miano "Drużyny Zdobywców Trefla" a tym samym prawo do noszenia na kołnierzu munduru harcerskiego lub zuchowego czerwono-białej przepaski pod Treflem.

Zdobyte miano Zdobywców Trefla jest nie tylko nagrodą i nobilitacją, ale także obowiązkiem. Drużyna Zdobywców Trefla zobowiązana jest do systematycznej pracy z bohaterem Chorągwi. To właśnie te drużyny, z czerwono-białą przepaską, stają się promotorami działań propagujących pamięć o Powstańcach Wielkopolskich.

CO DALEJ?

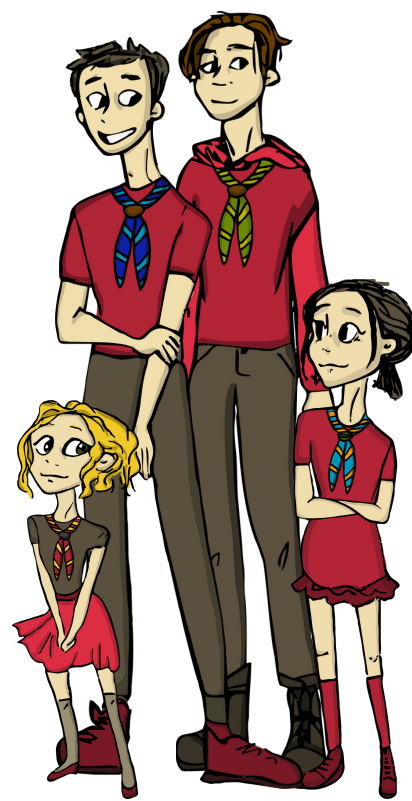
Gdy drużyna zakończyła już swoją trzyletnią przygodę z propozycją, z początkiem każdego roku harcerskiego powinna zaplanować swoją pracę z bohaterem w taki sposób, by w pracy drużyny i gromady zorganizować zbiórkę, cykl zbiórek lub wydarzenie, które umożliwi nowym członkom zdobycie Trefla, a reszcie drużyny na odpowiednie wykorzystanie zdobytej wcześniej wiedzy i uczczenie pamięci bohaterów chorągwi.

Podczas wspomnianych wcześniej zbiórek czy wydarzeń, drużynowy sięgnąć może do materiałów stworzonych na potrzeby wszystkich edycji propozycji, a także do "Teki drużynowego" lub do gry "Powstanie Wielkopolskie – nasze dziedzictwo"

Warunkiem otrzymania Trefla przez nowych członków Drużyny Zdobywców Trefla" jest minimum zdobycie sprawności lub tropu poświęconego tematowi Powstania Wielkopolskiego.

MIANO DRUŻYNY ZDOBYWCÓW TREFLA

1. Nadawane jednostce, która przez trzy lata realizowała zadania propozycji programowej w trybie ciągłym.
2. Poprawnie podsumowała/ przedstawiła raport z realizacji zadań trzeciego roku
3. W kolejnych latach uważanych jako ciągła dalsza praca z bohaterem, Komenda Chorągwi (wyznaczone zespoły, referaty) będzie weryfikować raporty i decydować o nadaniu miana kolejnym jednostkom.
4. Miano nadawane jest drużynie jednorazowo i dożywotnio.
5. Członkowie jednostki posiadającej miano identyfikowani są za pomocą biało-czerwonej przepaski noszonej na kołnierzu munduru pod treflem.
6. Zuch/harcerz, który nie realizował zadań PPZT, działający w jednostce, która ma nadane miano - uprawniony jest do noszenia biało-czerwonej przepaski BEZ TREFLA.
7. Zuch/ harcerz, który pracował w jednostce posiadającej miano Drużyny Zdobywców Trefla, po zmianie przydziału służbowego do drużyny nieposiadającej tego tytułu zobowiązany jest do ściągnięcia tasiemki. Ma prawo do noszenia odznaki Trefla oraz zdobytych sprawności i tropów.
8. Jednostki posiadające miano Drużyny Zdobywców Trefla zobowiązane są do zachowania pracy z bohaterem Chorągwi Wlkp ZHP - POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH 1918/19 w szczególności w okresie grudzień - luty każdego roku, według swojego planu działania. Warunkiem otrzymania Trefla przez nowych członków Drużyny Zdobywców Trefla" jest minimum zdobycie sprawności lub tropu poświęconego tematowi Powstania Wielkopolskiego. Drużynowy przesyła raport do instruktora odpowiedzialnego za program w Komendzie Chorągwi.

Załączniki

TROP ZUCHOWY

MALI POWSTAŃCY WIELKOPOLSCY

ZADANIA

1. W kręgu rady postanowiliśmy przyłączyć się do powstańców wielkopolskich, aby lepiej poznać naszych bohaterów.
2. Spotkaliśmy się z osobą, która opowiedziała nam o Powstaniu Wielkopolskim. Dowiedzieliśmy się, kiedy ono wybuchło i jak długo trwało, a także o co walczyli powstańcy.
3. Poznaliśmy postacie związane z Powstaniem Wielkopolskim: Ignacego Jana Paderewskiego, Stanisława Taczaka, Józefa Dowbora-Muśnickiego i Franciszka Ratajczaka.
4. Zwiedziliśmy izbę pamięci lub muzeum. Znaleźliśmy tam pamiątki po powstańcach wielkopolskich.
5. Dowiedzieliśmy się, jak wyglądały oznaki i umundurowanie powstańców wielkopolskich. Wykonaliśmy trefle i rozety powstańcze.
6. Przeszliśmy szkolenie wojskowe i utworzyliśmy oddział powstańczy. W szóstkach wypełnialiśmy powstańcze zadania, np. podchodziliśmy wroga, pełniliśmy warty, opatrywaliśmy rannych i przekazywaliśmy wiadomości.
7. Śpiewaliśmy pieśni powstańcze lub piosenki o Powstaniu Wielkopolskim, np. „Marsylianke wielkopolską”, „Gdy szedłem raz od Warty”, „Biegną tysiące druhów od Poznania”, „Poznań 18”.
8. Odszukaliśmy w okolicy miejsca pamięci związane z Powstaniem Wielkopolskim. Wykonaliśmy pożyteczne prace, np. posprzątaaliśmy otoczenie pomnika lub zadbaliliśmy o groby powstańców.
9. Wzięliśmy udział w obchodach upamiętniających powstańców, np. z okazji Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.
10. Wykonaliśmy plakaty przypominające o Powstaniu Wielkopolskim i pokazaliśmy je na wystawie.

WSKAZÓWKI DLA KADRY ZUCHOWEJ

Realizacja tropu kształtuje patriotyczne postawy zuchów, umacnia w nich przywiązanie do Ojczyzny i regionu oraz szacunek dla minionych pokoleń. Umożliwia przekazanie wiedzy o historycznych wydarzeniach w sposób odpowiedni dla zuchów. Podczas gier i zabaw zuchy ćwiczą swoją spostrzegawczość, karność, zaradność oraz inne umiejętności, które były potrzebne powstańcom i mogą przydać się dziś.

Przygotowując zbiórki, kadra drużyny powinna poszerzyć swoją wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim. Jego obraz ukazywany dzieciom należy dopasować do ich możliwości percepcyjnych i rozwoju emocjonalnego. Warto przy tym poprosić o pomoc historyka lub skorzystać z zajęć muzealnych, podczas których zuchy obejrzą oryginalne powstańcze pamiątki. Przybliżając dzieciom sylwetki uczestników Powstania, trzeba pamiętać o kobietach wspierających powstańcze działania i uwzględnić ich rolę np. w zuchowej zabawie.

Trop najlepiej realizować od grudnia do połowy lutego, tak aby zuchy w tym czasie mogły uczestniczyć w obchodach Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego lub innych powstańczych uroczystościach rocznicowych.

Przykładowe sprawności, które zuchy mogą zdobywać podczas realizacji tropu:

- „Młody patriota/Młoda patriotka”,
- „Geoposzukiwacz/Geoposzukiwaczka”,
- „Przewodnik/Przewodniczka po...”

Wskazówki bibliograficzne:

- Anders P., Śladami Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, Poznań 2008.
- Gryguć J., Jak Wielkopolanie wywalczyli niepodległość, Gniezno 2018.
- Nie należy dłużej czekać. Propozycja programowa Chorągwi Wielkopolskiej ZHP, Poznań 2018.
- Pacholska M., Zdziabek W., Powstanie Wielkopolskie 1918–1919, Poznań 2021.
- Podbylska M., A u nas powstanie!, Warszawa 1918.
- Teka drużynowego. Nie należy dłużej czekać. Skauci w Powstaniu Wielkopolskim, Poznań – Łódź 2022.
- Tomaszewski T., Tkaczyk W., Dziś powstanie. Opowieść graficzna o Powstaniu Wielkopolskim, Poznań 2018.
- Zdobywcy trefla. Propozycja programowa Chorągwi Wielkopolska ZHP, Poznań 2020, https://zdobywcytrefla.zhp.wlkp.pl/wp-content/uploads/2020/10/Zdobywcy-Trefla-propozycja-programowa-2020_3-1.pdf [dostęp 15 stycznia 2022].
- Zdobywcy trefla. Propozycja programowa Chorągwi Wielkopolskiej ZHP. Druga edycja, Poznań 2021, <https://zdobywcytrefla.zhp.wlkp.pl/wp-content/uploads/2021/12/Propozycja-Programowa-Zdobywcy-Trefla.pdf> [dostęp 15 stycznia 2022].

Portale internetowe:

- 27grudnia.pl
- pw.ipn.gov.pl
- zdobywcytrefla.zhp.wlkp.pl

Służba

Trop zawiera propozycję służby.

Uwaga! Trop zuchowy „Mali powstańcy wielkopolscy”, zgodny z nowym Systemem Instrumentów Metodycznych, zastąpił dotychczas funkcjonującą sprawność „Mały powstaniec wielkopolski”.

IDEE I ZADANIA KOLEJNYCH POZIOMÓW TRUDNOŚCI	
*	Posiada podstawowe wiadomości na temat Powstania Wielkopolskiego.
1.	<p>Poznałem(-łam) symbole związane z Powstaniem Wielkopolskim: rozetę powstańczą, trefla, herb powstania. Dowiedziałem(-am) się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dlaczego wybuchło Powstanie Wielkopolskie, – kiedy i gdzie rozpoczęło się oraz jak długo trwało, – jaką rolę odegrali w związku z nim Ignacy Jan Paderewski, Stanisław Taczak, Józef Dowbor-Muśnicki, – dlaczego Powstanie Wielkopolskie nazywamy „zwycięskim”. <p>Zdobyte informacje przedstawiłem(-am) w postaci plakatu i zaprezentowałem(-am) na zbiórce zastępu.</p>
2.	Odwiedziłem(-łam) muzeum/izbę pamięci poświęcone wydarzeniom lub uczestnikom Powstania Wielkopolskiego.
3.	Wziąłem/wzięłam udział w uroczystościach związanych z Powstaniem Wielkopolskim.
**	Pogłębia swoją wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim i dzieli się nią z innymi.
1.	Poznałem(-łam) przyczyny, przebieg (najważniejsze wydarzenia) oraz rezultaty Powstania Wielkopolskiego. Wykorzystując tę wiedzę, przygotowałem(-łam) grę lub inną atrakcyjną formę, która pomogła mojemu zastępowi lub drużynie zapoznać się z tematyką Powstania Wielkopolskiego.
2.	Zorganizowałem(-łam) wyjście zastępu do muzeum lub izby pamięci połączone ze zwiedzaniem z przewodnikiem, spotkaniem z historykiem lub lekcją muzealną.
3.	Wraz z zastępem odnalazłem(-łam) w mojej miejscowości/okolicy miejsca związane z walką o odzyskanie niepodległości i Powstaniem Wielkopolskim. Sporządziłem(-łam) mapę tych miejsc i zaprezentowałem(-łam) w drużynie lub w szkole.
4.	Przedstawiłem(-łam) w wybranej przez siebie formie trzy postacie powstańców wielkopolskich, w tym przynajmniej jedną osobę, która była skautem lub skautką.
***	Pielęgnowanie pamięć o Powstaniu Wielkopolskim. Dobrze zna jego przyczyny, przebieg i skutki. Potrafi umiejscowić powstanie wśród innych wydarzeń związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Szuka skautowych tropów w historii Powstania Wielkopolskiego.
1.	Przeczytałem(-łam) przynajmniej dwie książki, które pogłębiły moją wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim. Zaprezentowałem(-łam) innym (w zastępie/drużynie/szkole/rodzinie) wybrane zagadnienie lub ciekawy wątek z lektury.
2.	Poznałem(-łam) życiorysy pięciu uczestników/uczestniczek Powstania Wielkopolskiego, w tym przynajmniej dwóch osób związanych ze skautingiem. Opowiedziałem(-łam) o nich na zbiórce drużyny.
3.	Zrealizowałem(-łam) jedno z poniższych zadań: <ul style="list-style-type: none"> – Podjąłem/podjęłam próbę odnalezienia w swojej rodzinie osób związanych z Powstaniem Wielkopolskim. Zdobyte informacje podzieliłem(-łam) się na zbiórce zastępu. – Przygotowałem(-łam) i poprowadziłem(-łam) wycieczkę/rajd/quest po okolicznych miejscach związanych z Powstaniem Wielkopolskim (np. dla rodzin/klasy/drużyny). – Zorganizowałem(-łam) konkurs wiedzy lub inną formę (inscenizację/wieczór poezji i piosenki) popularyzującą tematykę Powstania Wielkopolskiego i odzyskania przez Polskę niepodległości po latach zaborów.
4.	Wraz z zastępem przez trzy miesiące opiekowałem(-łam) się miejscem upamiętniającym powstańców wielkopolskich.

*** *	Rozwija swój warsztat historyczny i zainteresowanie historią swojego regionu. Korzysta ze źródeł historycznych, aby poznać lokalne postacie i wydarzenia związane z dążeniem rodaków do odzyskania niepodległości. Popularyzuje wiedzę o wydarzeniach i uczestnikach Powstania Wielkopolskiego.
1.	Zrealizowałem(-łam) jedno z poniższych zadań: – Podjąłem/podjęłam współpracę z instytucją lub organizacją popularyzującą wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim, np. lokalnym towarzystwem historycznym, grupą rekonstrukcyjną, muzeum. – Przez co najmniej trzy miesiące aktywnie uczestniczyłem(-łam) w grupie dyskusyjnej w mediach społecznościowych lub prowadziłem(-łam) stronę www/fanpage/blog/vlog związany z historią Wielkopolski.
2.	Przekazałem(-łam) w ciekawej formie wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim, np.: – Przygotowałem(-łam) i przeprowadziłem(-łam) cykl zajęć (co najmniej trzy spotkania) w formie warsztatów historycznych, zbiórek drużyn lub gromad, lekcji muzealnych itp. – Przeprowadziłem(-łam) grę historyczną dla mieszkańców mojej miejscowości, drużyn z hufca, szkoły itp. – Zorganizowałem(-łam) dyskusję historyczną, np. na temat znaczenia Powstania Wielkopolskiego (w formie debaty oksfordzkiej, sesji posterowej, dyskusji panelowej lub innej).
3.	Wykorzystując pozyskane źródła historyczne, przygotowałem(-łam) artykuł popularnonaukowy (reportaż historyczny, film dokumentalny) dotyczący lokalnego wydarzenia lub bohatera Powstania Wielkopolskiego. Opublikowałem(-łam) go po uzyskaniu pozytywnej recenzji (np. nauczyciela historii lub doświadczonego regionalisty).
4.	Wraz z zespołem zrealizowałem(-łam) jedno z poniższych zadań: – Przygotowałem(-am) wystawę przedstawiającą zagadnienia dotyczące niepodległościowych dążeń Wielkopolan/biografię powstańca/losy powstańczego oddziału/ciekawe wydarzenia z lokalnej historii. – Odkryłem(-łam) zapomniane lub mało znane miejsce związane z wydarzeniami lub uczestnikami Powstania Wielkopolskiego. Zaopiekowałem(-łam) się nim, np. sporządziłem(-łam) odpowiednią dokumentację, skontaktowałem(-łam) się z konserwatorem zabytków, zaproponowałem(-łam) sposób jego upamiętnienia. – Opracowałem(-łam) przewodnik po miejscach związanych z Powstaniem Wielkopolskim (np. z wykorzystaniem kodów QR lub specjalnie przygotowanej aplikacji internetowej).

Uwaga! Sprawność harcerska „Zdobycza/Zdobyczyni trefla”, dostosowana do nowego Systemu Instrumentów Metodycznych, zastąpiła dotychczas funkcjonującą trzystopniową sprawność „Poszukiwacz/ Tropiciel/Badacz śladu trefla”.

Autorzy:

phm. ANITA WALACHOWSKA
hm. KINGA PELEC
hm. JUSTYNA HYŻA-CHMIELEWSKA

Referaty Metodyczne Chorągwi Wielkopolskiej

hm. BARBARA SIBIŃSKA
hm. EWA WALKOWIAK
phm. AGNIESZKA BECELA
hm. NATALIA BROŃSKA
pwd. KAROLINA SIBINSKA-TARGOWSKA
hm BARTOSZ WILCZEK
phm. WERONIKA GILSKA
hm. AGATA PRUSS
hm MARCIN OSUCH

Grafika i skład:

phm. ANITA WALACHOWSKA

Ilustracje:

Agata Radziszewska, Hufiec Ostrów Wielkopolski, 41 PDW
phm. Marek Pęczak, Hufiec Zabrze

Poznań, 2022